

PÉTER I. ZOLTÁN

Nagyvárad kertvárosa

Társadalom

Kevesen emlékeznek ma már az egykori nagyváradai Kertvárosra, bár az is igaz, hogy ez a kis városrész sem igen tükrözi az eredeti elképzeléseket, a kezdetben felépített stílusos házakból is egyre kevesebb maradt napjainkra. Azok is átépítve. Ennek okait az alábbiakban próbáljuk összefoglalni, a Kertváros vázlatos történetével együtt.

Ezt a városrészt 1910-ben kezdték építeni a Vad-patakon túl, a Püspöki (ma Ștefan cel Mare) úttól délre. Az új negyed létrehozásáról először a *Nagyvárad Napló* 1909. november 13-i száma adott hírt: „Százház kertváros

Talán ez az épület őrzi legjobban Rimanóczy eredeti elképzelését

70

néven hatalmas családi telep létesítését vette tervbe [ifj.] Rimanóczy Kálmán műépítész, aki ez iránt tegnap benyújtotta ajánlatát a városhoz. A vasúti pályaudvar mögött, a Püspöki országúttól balra fekszik az építész hatalmas telke, amelyet parcellázás útján tisztviselő teleppé akar kifejleszteni, csupa modern családi házakból. [...] A Százház kertváros, ahogy Rimanóczy elkeresztelte a kiépítendő új városrészt, a tervezet szerint 109 házhelyből áll.” A cikkből megtudható az is, hogy ifj. Rimanóczy Kálmán egyenként 600–800 négyzetméternyi telkeket parcelláztatott ki. Ezekre három- és négyszobás házakat tervezett, az épületek előtt kis kertet hagyva. Nagyvárad közgyűlése 1910 januárjában egyhangúlag és nagy lelkesedéssel fogadta el a javaslatot, és megadta az engedélyt parcellázásra.

Ez a sarki ház is eredeti, de már átalakítva

A telep közepét átszelő, a Püspöki úttal párhuzamosan futó utcát hanglejtő Aranyfácánnak (ma Traian Lalescu) nevezték el, amely a Pray György (Berzei) utcából ágazott le. Merőlegesen rá, a Püspöki útról leágazva a következő virág- és madárnevű utcákat jelölték ki: Borostyán (Lacul Roșu), Fülemlüle (Vagonului), Gyöngyvirág (Locomotivei), Nefelejcs (Michelangelo), Szegfű (Zimbrului) és Ökör szem. Ezt az utcát mára már „elnyelte” a blokkrengeteg. Kertváros nyugaton

71